

FIȘA DISCIPLINEI

Programe de intervenție psihopedagogică la copiii cu ADHD

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Științele educației
1.4. Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5. Ciclu de studii	Masterat
1.6. Programul de studii / Calificarea	Consiliere școlară și în carieră
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Programe de intervenție psihopedagogică la copiii cu ADHD				Codul disciplinei	PMR4125
2.2. Titularul activităților de curs		Conf. Univ. Dr. Crișan Claudia					
2.3. Titularul activităților de seminar		Conf. Univ. Dr. Crișan Claudia					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DA

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	12	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					114 ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					60
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					30
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					0
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				114	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Parcurgerea curriculumului aferent disciplinelor Intervenții personalizate în dificultăți de învățare, Strategii de predare-învățare diferențiate și individualizate, Teoria și metodologia consilierii școlare Teorii și tehnici avansate de consiliere educațională
4.2. de competențe	Utilizarea operațională a conceptelor psihopedagogice studiate anterior și în paralel

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de surs dotată cu aparatură electronică: laptop, videoproiector, acces la internet, tabla flipchart
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sala de surs dotată cu aparatură electronică: laptop, videoproiector, acces la internet, tabla flipchart

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	CP1. Consilierea școlară și asistență psihopedagogică a elevilor. CP2. Gestionarea relației de consiliere (consilier școlar – persoană consiliată) CP3. Consilierea psihopedagogică a cadrelor didactice
Competențe transversale	CT1. Independență și responsabilitate profesională CT2. Dezvoltare profesională și personală continuă

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște și aplică metode de consiliere școlară de grup pentru elevii aflați în dificultate. Studentul cunoaște și valorifică metode de comunicare verbală, non-verbală și paraverbală adaptate caracteristicilor persoanei consiliate. Studentul cunoaște și valorifică strategii de învățare pe tot parcursul vieții.
Aptitudini	Studentul este capabil să elaboreze și implementeze activități de consiliere școlară și asistență psihopedagogică pentru facilitarea adaptării elevilor la cerințele școlii. Studentul este capabil să elaboreze și aplice programe de consiliere școlară și asistență psihopedagogică pentru recuperarea dificultăților de învățare ale elevilor. Studentul este capabil să utilizeze tehnici avansate de consiliere a elevilor cu comportamente dezadaptative și a emoții disfuncționale. Studentul este capabil să utilizeze strategii de consiliere școlară pentru asigurarea stării de bine a elevilor. Studentul este capabil să manifeste empatie în activitatea de consiliere.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a stabili obiectivele și sarcinile de consiliere și le împărtășește cu persoana consiliată. Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a promova autenticitatea și onestitatea în relația profesională cu persoanele consiliate. Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a acorda sprijin cadrelor didactice pentru dezvoltarea și îmbunătățirea activității profesionale. Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a dezvolta programe de consiliere a cadrelor didactice pentru reziliență, adaptare la schimbare și creșterea toleranței la frustrare. Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a acorda sprijin cadrelor didactice pentru dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare cu elevii și cu părinții acestora. Studentul are capacitatea de a concepe independent și responsabil programe și proiecte de consiliere școlară și asistență psihopedagogică. Studentul are capacitatea de a lua decizii în mod independent și responsabil cu privire la obiectivele și prioritățile de consiliere școlară și asistență psihopedagogică. Studentul are capacitatea de a acționa proactiv în identificarea problemelor de ordin cognitiv, emoțional și social cu care se confruntă elevii

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea capacităților de explorare de către studenți a extensiunii conceptului și practicilor de intervenție psihopedagogică adresate persoanelor cu ADHD și a principiilor de organizare și structurare a acestor categorii de programe;
--	--

7.2 Obiectivele specifice	• explorarea de către studenți a extensiunii conceptului și practicilor de intervenție psihopedagogică adresate persoanelor cu ADHD; • dezvoltarea capacităților studenților de a-și însuși principiile de organizare și structurare a programelor de intervenție psihopedagogică; • identificarea co-determinărilor ce se stabilesc între diferitele componente ale planurilor de intervenție personalizate și a corelațiilor necesare ce se stabilesc între acestea; • analiza diverselor soluții și modele de intervenție psihopedagogică prezentate la nivelul literaturii de specialitate și identificarea punctelor tari și a limitelor prezentate de către acestea; • analiza critică și aprecierea calității practicilor de intervenție psihopedagogică prin raportare la vârsta școlarității.
----------------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Modul 1. ADHD- delimitări conceptuale	Expunerea Prelegerea interactivă Conversația euristică	
Modul 2. Deficitele clinice ale ADHD. Semne și simptomatologie	Explicația Reflecția individuală și colectivă	Valorificarea achizițiilor anterioare ale studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Modul 3. Diagnostic diferențial	Explicația Reflecția individuală și colectivă Problematizarea	Valorificarea achizițiilor anterioare ale studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Modul 4. Simptomatologia asociată ADHD și consecințele acestea	Explicația Reflecția individuală și colectivă Problematizarea	Valorificarea achizițiilor anterioare ale studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Modul 5. Profilul psihologic al persoanelor cu ADHD în funcție de vârstă	Conversația euristică Expunerea Explicația	Valorificarea achizițiilor anterioare ale studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Modul 6. Evaluarea persoanelor cu ADHD	Conversația euristică Expunerea Explicația	Valorificarea achizițiilor anterioare ale studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Modul 7. Terapia utilizată în tratarea tulburării ADHD	Prezentare Dezbateri Activități pe echipe de lucru Studiu de caz	Valorificarea achizițiilor anterioare ale studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Bibliografie American Psychiatric Association. (2011). DSM-5 development, A 09 Autism Spectrum Disorder http://www.dsm5.org/ProposedRevisions/Pages/proposedrevision.aspx?rid=94# , revizuit 26 ianuarie 2011 Asociația Psihiatrilor liberi din România, (2003), <i>DSM-IV-TR, 2000</i> , Ed. Asociației Psihiatrilor liberi din România, București Barkley R.A (2021) Copii dificili, Ed. ASCR		

Dobrescu I., (2003). *Psihiatria Copilului și Adolescentului. Ghid practic*. Ed. Medicală, București

Dopfner M., Schurmann S., Lehmkuhl G., (2006). *Copilul Hiperactiv și încăpățânat. Ghid practic de intervenție adresat părinților*. Editura RTS, Cluj-Napoca

Dopfner, M., Schurmann S., Frolich J., (2006). *Program terapeutic pentru copii cu probleme comportamentale de tip hiperchinetice și opozant THOP*. (ediția a 3-a), Editura RTS, Cluj-Napoca

Doyle, K.A., Terjesen, M.D., (2007). *Terapia rațional-emoțională și comportamentală în tulburarea de deficit de atenție și hiperactivitate*. În Ellis A. și Bernard M.E. (Eds). *Terapia rațional emoțională și comportamentală în tulburările copilului și adolescentului. Teorie, practică și cercetare*. pp- 281-308, Editura RTS, Cluj-Napoca.

Egan, K., Popenici Șt., (2007). *Educația elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție. Ghid pentru părinți și cadre didactice din învățământul preuniversitar*. Didactica Press. București.

Ellis A. și Bernard M.E. (Eds). *Terapia rațional rmoțională și comportamentală în tulburările copilului și adolescentului. Teorie, practică și cercetare*. Editura RTS, Cluj-Napoca.

Greene, R.W (2017) Pierdut și regăsit. Ed. ASCR

Mate, G. (2022) Minți împrăștiate. Originile și vindecarea Tulburărilor de Deficit de Atenție, Ed. Herald

Verza E., Verza E.F., (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura Universității din București

World Health Organization, (1990). *Mental Disorders: a Glossary and Guide to their Classification in Accordance with the 10th revision of International Classification of Diseases (ICD-10)*, Geneva, World Health Organization 524.

World Health Organization, (2010). *International Classification of Diseases (ICD)*
<http://www.who.int/classifications/icd/en/bluebookpdf>

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Legislația din Romania privind integrarea copiilor cu CES în școlile de masa	Analiza de documente	Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Particularități ale tulburărilor hiperchinetice și opozante	Dezbateri Film didactic	Valorificarea achizițiilor anterioare ale studenților Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Instrumente de evaluare a copiilor cu ADHD	Analiza de documente Studiu de caz Exercițiul	Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Programe de intervenție adresate copiilor cu ADHD – Demersuri centrate pe copil	Prelegere interactivă Dezbateri Activități pe echipe de lucru Studiu de caz	Prelegerea interactivă se va construi pe baza cunoștințelor anterioare evocate de către studenți cu privire programele de intervenție psihopedagogică
Programe de intervenție adresate copiilor cu ADHD – Demersuri centrate pe familie	Prezentare Dezbateri Activități pe echipe de lucru Studiu de caz	Valorificarea experienței didactice a studenților care lucrează în învățământ
Programe de intervenție adresate copiilor cu ADHD – Demersuri centrate pe școală	Prelegere interactivă Dezbateri Activități pe echipe de lucru Studiu de caz	Prelegerea interactivă se va construi pe baza cunoștințelor anterioare evocate de către studenți cu privire programele de intervenție psihopedagogică.
Programe de intervenție adresate copiilor cu ADHD – Terapia multimodală	Prezentare Dezbateri Activități pe echipe de lucru Studiu de caz	

Bibliografie

American Psychiatric Association. (2011). *DSM-5 development, A 09 Autism Spectrum Disorder*
<http://www.dsm5.org/ProposedRevisions/Pages/proposedrevision.aspx?rid=94#>, revizuit 26 ianuarie 2011 Asociația Psihiatrilor liberi din România, (2003), *DSM-IV-TR, 2000*, Ed. Asociației Psihiatrilor liberi din România, București

Barkley R.A (2021) *Copii dificili*, Ed. ASCR

Dobrescu I., (2003). *Psihiatria Copilului și Adolescentului. Ghid practic*. Ed. Medicală, București

Dopfner M., Schurmann S., Lehmkuhl G., (2006). *Copilul Hiperactiv și încăpățânat. Ghid practic de intervenție adresat părinților*. Editura RTS, Cluj-Napoca

Dopfner, M., Schurmann S., Frolich J., (2006). *Program terapeutic pentru copii cu probleme comportamentale de tip hiperchinet și opozant THOP*. (ediția a 3-a), Editura RTS, Cluj-Napoca

Doyle, K.A., Terjesen, M.D., (2007). *Terapia rațional-emoțională și comportamentală în tulburarea de deficit de atenție și hiperactivitate*. În Ellis A. și Bernard M.E. (Eds). *Terapia rațional emoțională și comportamentală în tulburările copilului și adolescentului. Teorie, practică și cercetare*. pp- 281-308, Editura RTS, Cluj-Napoca.

Egan, K., Popenici Șt., (2007). *Educația elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție. Ghid pentru părinți și cadre didactice din învățământul preuniversitar*. Didactica Press. București.

Ellis A. și Bernard M.E. (Eds). *Terapia rațional rmoțională și comportamentală în tulburările copilului și adolescentului. Teorie, practică și cercetare*. Editura RTS, Cluj-Napoca.

Greene, R.W (2017) *Pierdut și regăsit*. Ed. ASCR

Mate, G. (2022) *Minți împrăștiate. Originile și vindecarea Tulburărilor de Deficit de Atenție*, Ed. Herald

Verza E., Verza E.F., (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*. Editura Universității din București

World Health Organization, (1990). *Mental Disorders: a Glossary and Guide to their Classification in Accordance with the 10th revision of International Classification of Diseases (ICD-10)*, Geneva, World Health Organization 524.

World Health Organization, (2010). *International Classification of Diseases (ICD)*
<http://www.who.int/classifications/icd/en/bluebookpdf>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- aplicarea strategiilor didactice diferențiate în instituțiile școlare și instituțiile de învățământ special
- modelarea stilurilor didactice
- promovarea diferențierii și a individualizării în contexte educative și didactice

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea răspunsurilor	Colocviu	50%
10.5 Seminar/laborator	Corectitudinea elaborării temelor aplicative	Portofoliu	50%
10.6 Standard minim de performanță			
• delimitări conceptuale de specialitate • operaționalizarea termenilor-cheie • susținerea unui proiect de intervenție adresat copiilor cu ADHD			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

								
Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

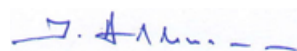
Data completării:
Aprilie 2025

Semnătura titularului de curs
Conf. Univ. Dr. Crișan Claudia

Semnătura titularului de seminar
Conf. Univ. Dr. Crișan Claudia

Data avizării în departament:
Aprilie 2025

Semnătura directorului de departament

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "D. Crișan", is written on a light blue rectangular background.